

013 MEĐUNARODNI STANDARDNI BROJ ŠTAMPANE MUZIKALIJE (ISMN)

Polje sadrži međunarodni standardni broj za štampane muzikalije i objašnjenje koje određuje ISMN kada ih je u zapisu više od jednog. Polje u ISBD-u odgovara području standardnog (ili drugog) broja i uslovima nabavke. Polje može da sadrži uslove nabavke i/ili cenu, čak i ako ne sadrži ISMN.

Potpolja & ponovljivost

POLJE/POTPOLJE			PONOVLJIVOST
013		Međunarodni standardni broj štampane muzikalije (ISMN)	r
	a	<i>Broj</i>	nr
	b	<i>Objašnjenje</i>	nr
	d	<i>Uslovi nabavke i/ili cena</i>	nr
	z	<i>Pogrešni ISMN</i>	r

Indikatori

Vrednosti indikatora nisu definisane.

OPIS POTPOLJA

013a Broj

Pravilno upotrebljen ISMN, uključujući crtice. ISMN-ove dodeljuje ovlašćena ustanova u zemlji.

013b Objašnjenje

Navod šta obuhvata ISMN u potpolju a (ako postoji): obično naziv izdavača, oznaka poveza primerka ili objašnjenje odnosa ISMN-a prema celini ili određenoj svesci (vidi primere: 1, 2). S programskom opremom COBISS, objašnjenja se unose bez zagrada, jer se one ispisuju programski (vidi primere: 4, 5).

013d Uslovi nabavke i/ili cena

Cena jedinice i bilo koja napomena o njenoj raspoloživosti. Ako zapis sadrži i polje 010 – *Međunarodni standardni broj knjige (ISBN)*, a sadržaj potpolja 013d predstavlja samo ponavljanje istog podatka koji se već nalazi u potpolju 010d, potpolje ne mora da se ispunjava.

013z Pogrešni ISMN

ISMN, za kojeg se utvrdi da je za određenu jedinicu upotrebljen pogrešno ili je na neki drugi način nevažeći. Moguće je da je bio dodeljen dvema različitim publikacijama i da je zbog toga poništen, a moguće je da je bio i pogrešno odštampan (vidi primer 3).

NAPOMENE O SADRŽAJU POLJA

Struktura ISMN-a

ISMN koristimo za identifikaciju štampanih muzikalija, bez obzira na to da li su namenjene prodaji, pozajmici, da li su besplatne ili su namenjene zaštiti autorskih prava, shodno standardu ISO 10957.

Svaki deo neke publikacije, koji je dostupan zasebno od celine, mora da dobije sopstveni ISMN. ISMN je 10-cifreni ili 13-cifreni broj. Kada je odštampan ili napisan, ispred broja je slovna skraćenica ISMN. U državama, u kojima se ne koristi latinica, uz latiničnu skraćenicu ISMN, dodatno može da se koristi skraćenica na domaćem pismu.

ISMN-10 sačinjen je iz slova M i devet cifara. Podeljen je na četiri dela od kojih su dva promenljive dužine, a svi su međusobno odvojeni crticama ili jednim praznim mestom.

- *Element za razlikovanje:* Slovo M je element za razlikovanje ISMN-a i ISBN-a.
- *Oznaka izdavača:* Označava izdavača određene muzikalije. Svakom izdavaču dodeljuje je nacionalni ili regionalni centar za ISMN.
- *Oznaka jedinice:* Označava izdanje nekog dela i različite jedinice unutar njega. Iskazano terminologijom Standarda, jedinica je sastavni deo neke muzikalije, koji može odvojeno da se prodaje, ili nabavi, odnosno koji samostalno može da bude na raspolaganju.
- *Kontrolni znak:* To je broj (cifra) na kraju ISMN-a, koji služi za automatsku proveru pravilnosti ISMN-a. Izračunava se na osnovu ostalih znakova.

ISMN-13 sačinjen je od 13 cifara. 10-cifrenom broju (ISMN-10) dodat je prefiks 979, a slovo M zamenjuje 0 (nula). Oznaka izdavača i jedinice te kontrolni znak isti su kao kod ISMN-10 (vidi primer 6). ISMN-13 je isti kao EAN kod za štampane muzikalije.

Verifikacija kontrolnog znaka kod 10-cifrenog i 13-cifrenog ISMN-a

Kod ISMN-10 i ISMN-13 kontrolni znak se izračunava pomoću modula 10, sa naizmeničnim veličinama 1 i 3, dodeljenim sleva nadesno. Slovo M kod ISMN-10 ima vrednost 3.

To znači da je svaki od prvih devet cifara kod ISMN-10, odnosno dvanaest cifara kod ISMN-13 – osim kontrolnog znaka – naizmenično pomnožen sa 1 ili 3 sleva nadesno, te da sume dobijene množenjem i potom horizontalno sabrane jedna sa drugom, zajedno sa kontrolnim znakom, moraju da daju zbir koji je deljiv sa 10 bez ostatka.

Primer za ISMN-10:

		oznaka izdavača			oznaka jedinice				kontrolni znak	
ISMN	M	3	4	5	2	4	6	8	0	5
veličina	3	1	3	1	3	1	3	1	3	
rezultat	9	3	12	5	6	4	18	8	0	= 65

Ukupno: $65 + 5$ (kontrolni znak) = 70

Pošto 70 može da se podeli sa 10 bez ostatka, M-345-24680-5 jeste važeći međunarodni standardni broj za muzikalije.

Primer za ISMN-13:

	prefiks				oznaka izdavača			oznaka jedinice					kontrolni znak
ISMN	9	7	9	0	3	4	5	2	4	6	8	0	5
veličina	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	
rezultat	9	21	9	0	3	12	5	6	4	18	8	0	= 95

Ukupno: $95 + 5$ (kontrolni znak) = 100

Budući da 100 delimo sa 10 bez ostatka, 979-0-345-24680-5 jeste važeći međunarodni standardni broj za muzikalije.

Format podataka

Skraćenicu ISMN, koja je na jedinici obično odštampana s brojem ISMN, ne unosimo u polje 013.

Svaki ISMN, za kojeg se utvrdi da je na jedinici odštampan pogrešno, možemo da unesemo u potpolje 013z – *Pogrešni ISMN*. Na taj način je omogućeno i pretraživanje prema pogrešnom broju sa jedinice.

Crtice su postavljene zato da bi, jedno od drugog, odvojile pojedine delove ISMN-a u potpoljima a i z. Nije dozvoljena nijedna druga interpunkcija. Prilikom ispisa kataloškog listića, crtice ili prazan prostor su obavezni. Mnoge nacionalne ustanove ne unose crtice ili prazan prostor u mašinski čitljiv zapis, jer mogu da ih generišu algoritmima, ako je poznat opseg dodeljenih oznaka izdavača. Prilikom međunarodne razmene zapisa, može se dogoditi da primalac zapisa ne poznaje uvek opsege oznaka izdavača. Stoga se preporučuje da se, zbog pravilnog ispisa, uvek unesu crtice.

Svaka štampana muzikalija po pravilu ima jedan ISMN. Ima slučajeva kada je u jedan zapis potrebno uključiti više od jednog ISMN-a, npr.: kada izdavač neko delo izda u više različitih poveza ili fizičkih oblika s različitim ISMN-ovima, a svi su obuhvaćeni jednim zapisom; kada se kreira samo jedan zapis za publikaciju u više svezaka (delova), a izdavač je svakoj svesci (delu) dodelio različite ISMN-ove, takođe i samoj celini; kada pojedinačna jedinica ima više izdavača, odnosno više izdavača i distributera, a svaki je jedinici dodelio sopstveni ISMN.

Da bi ISMN-ovi međusobno mogli da se razlikuju kada ih je u zapisu više, dodaju im se objašnjenja.

Svaki ISMN često ima sopstvene uslove nabavke i cenu. Ta je informacija zapisana u istom polju.

Za svaki važeći ISMN polje mora da bude ponovljeno. Ponorljeno mora da bude i za nevažeći ISMN, osim ako se on očigledno odnosi na važeći ISMN koji je unet u zapis; u tom će slučaju nevažeći ISMN biti unet u isto polje kao i odgovarajući važeći ISMN (vidi primer 3).

SRODNA POLJA

010 MEĐUNARODNI STANDARDNI BROJ KNJIGE (ISBN)

Polje sadrži međunarodni standardni broj knjige. Ponekad je teško odrediti da li je publikacija muzikalija ili uobičajena knjiga ili je i jedno i drugo; u tim slučajevima mogu da se dodele ISMN i ISBN.

011 ISSN

Mali je broj periodičnih izdanja muzikalija, ali je mnogo muzikalija koje izlaze u okviru zbirke. Za obe kategorije treba dati broj, i to ISSN za naslov zbirke i ISMN za svaku pojedinačnu jedinicu u okviru zbirke.

PRIMERI

1.

013	□□	aM-706700-00-7 b(HDS)
013	□□	aM-706701-00-4 b(MIC)
<i>(Jedinicu zajedno izdaju Hrvatsko društvo skladatelja i Muzički informativni centar.)</i>		

2.

013	□□	aM-9005202-2-7 b(bound)
013	□□	aM-9005202-3-4 b(pbk)
<i>(Publikacija može da se nabavi u tvrdom povezu i broširanom izdanju.)</i>		

3.

013	□□	aM-9005202-1-0 zM-9005202-1-X
<i>(ISMN M-9005202-1-0 je pogrešno odštampan sa znakom X kao kontrolnim br.)</i>		

4. *

013	□□	aM-008-04847-0 bSämtliche Werke
013	□□	aM-008-04848-7 bViolinkonzert

5. *

013	□□	aM-001-11420-2 bBd. 7,1
013	□□	aM-001-12205-4 bBd. 7,2
013	□□	aM-001-12620-5 bBd. 7,3

6. *

013	□□	a979-0-571-10051-3
<i>(Neupotrebene 10-cifrene ISMN oznake (npr. ISMN M-571-10051-3) izdavači mogu da iskoriste u novom, 13-cifrenom obliku. Kontrolni znaci 10-cifrene i 13-cifrene ISMN oznake su isti.)</i>		